

Br. 06-11-7649- 4 /20
Podgorica, 27.05.2021.

Odlučujući po Zahtjevu, br. 06-11-7649-2/20 od 30.12.2020. godine, upućenog od strane Agencije za zaštitu konkurencije, kojim se od Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama traži mišljenje da li ova Agencija pravilno postupa ukoliko objavljuje JMBG preduzetnika kao korisnika državne pomoći, u registrima državne pomoći koji su javno dostupni na sajtu Agencije, na način što je prilikom objave JMBG prvih sedam cifara vidljivo, dok se posljednjih šest cifara označava znakom „X“, Savjet Agencije je na sjednici održanoj 27.05.2021. godine donio sljedeće

M I Š L J E N J E

Objavljivanje JMBG preduzetnika kao korisnika državne pomoći, u registrima državne pomoći koji su javno dostupni na sajtu Agencije za zaštitu konkurencije, na način što je prilikom objave istog prvih sedam cifara vidljivo, dok se posljednjih šest cifara označava znakom „X“, nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

O b r a z l o ž e n j e

Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama obratila se Agencija za zaštitu konkurencije Zahtjevom kojim se traži mišljenje vezano za način objavljivanja JMBG preduzetnika kao korisnika državne pomoći, u registrima državne pomoći koji su javno dostupni na sajtu Agencije. Kako se u Zahtjevu navodi, ova Agencija u okviru svojih nadležnosti, između ostalog, vodi i evidencije (registre) državnih pomoći, na način što davaoci državne pomoći unose podatke o dodijeljenim državnim pomoćima, dok Agencija administrira registrima, koji pored ostalih podataka sadrže i PIB korisnika državne pomoći, te u slučaju da je korisnik državne pomoći preduzetnik, objavljuje se njegov JMBG. U Zahtjevu se dalje traži mišljenje da li AZZK pravilno postupa ukoliko prilikom objave JMBG preduzetnika objavi prvih sedam cifara, a posljednjih šest cifara označi znakom „X“.

Postupajući u skladu sa članom 50 tačka 3 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti - ZZPL („Sl. List CG“, br. 79/08, 70/09, 44/12 i 22/17) u kojem se navodi da Agencija daje mišljenja u vezi sa primjenom ovog zakona, a na osnovu predmetnog zahtjeva, Savjet Agencije je mišljenja da objavljivanje JMBG preduzetnika kao korisnika državne pomoći, u registrima državne pomoći koji su javno dostupni na sajtu Agencije za zaštitu konkurencije, na način što je prilikom objave istog prvih sedam cifara vidljivo, dok se posljednjih šest cifara označava znakom „X“ nije u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

Referentni zakoni, vezano za predmetni Zahtjev su Zakon o kontroli državne pomoći („Sl. List CG“, br. 12/18), Zakon o zaštiti konkurencije („Sl. List CG“, br. 44/12 i 13/18), Zakon o centralnom registru stanovništva („Sl. List RCG“, br. 49/07, „Sl. List CG“, br. 41/10, 40/11 i 55/16), Zakon o privrednim društvima („Sl. List CG“, br. 65/20).

Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti u članu 2 stavovi 1 i 2 propisano je da se lični podaci moraju obrađivati na pošten i zakonit način i da se ne mogu obrađivati u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade niti na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom. Načela neophodnosti i svrsishodnosti, koja proizilaze iz navedenog člana, za lica čiji se lični podaci obrađuju podrazumijevaju da se obrada ličnih podataka može vršiti u mjeri koja je neophodna kako bi se postigla definisana svrha obrade. Pridržavajući se ovih načela, potrebno je odrediti minimalan obim ličnih podataka koji je potreban da bi se na pravi način ispunila svrha obrade. Uslovi za obradu ličnih podataka sadržani su u članu 10 ovog Zakona kojim je propisano da se obrada ličnih podataka može vršiti ukoliko za to postoji pravni osnov u zakonu ili po prethodno dobijenoj saglasnosti lica čiji se lični podaci obrađuju, koja se može opozvati u svakom trenutku. Navedenim članom stav 2 tačka 4 propisano je da se obrada ličnih podataka vrši bez saglasnosti lica ako je to neophodno radi obavljanja poslova od javnog interesa ili u vršenju javnih ovlašćenja koja su u djelokrugu rada, odnosno nadležnosti rukovaoca zbirke ličnih podataka ili treće strane, odnosno korisnika ličnih podataka. Jedno od načela obrade ličnih podataka je načelo zakonitosti koje podrazumijeva da u slučaju kada su namjena ličnih podataka i način njihove obrade propisani zakonom, rukovalac zbirke ličnih podataka određuje se tim zakonom (čl.6 Zakona). Korisnik ličnih podataka je svako fizičko ili pravno lice, državni organ, organ državne uprave, organ lokalne samouprave ili lokalne uprave i drugi subjekti koji vrše javna ovlašćenja, koji imaju pravo da obrađuju lične podatke, a nije lice čiji se lični podaci obrađuju, prvobitni rukovalac zbirke ličnih podataka, obrađivač ličnih podataka ili lice zaposleno kod rukovaoca zbirke ličnih podataka ili obrađivača ličnih podataka, u smislu člana 9 stav 1 tačka 4.

Zakonom o zaštiti konkurencije uređuje se zaštita konkurencije na tržištu Crne Gore i kontrola i praćenje usklađenosti državne pomoći, koji se primjenjuje na pravna i fizička lica koja obavljaju privrednu djelatnost na teritoriji Crne Gore, i to, između ostalih na privredna društva i druge oblike obavljanja privredne djelatnosti kao i na fizička lica. S tim u vezi, kontrolu usklađenosti državne pomoći sa Zakonom o kontroli državne pomoći i kontrolu namjenskog korišćenja dodijeljene državne pomoći vrši i nalaže povraćaj nezakonite i neusklađene državne pomoći Agencija za zaštitu konkurencije, koja u okviru svojih nadležnosti vodi i evidencije državnih pomoći, u smislu člana 19 stav 2 Zakona o zaštiti konkurencije. Istim članom u stavu 5 propisano je da sadržaj i način vođenja evidencije o državnoj pomoći, kao i način podnošenja i sadržaj izvještaja o državnoj pomoći i dokumentaciju koja se podnosi uz obavještenje, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove državne pomoći, odnosno Agencija za zaštitu konkurencije. Iz prednje navedenih zakonskih odredbi jasno proizilazi da ova Agencija ima status zakonskog korisnika ličnih podataka, u smislu člana 9 stav 1 tačka 4 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, koji ima pravo da obrađuje lične podatke (evidentira, objavljuje), a nije prvobitni rukovalac zbirke ličnih podataka. Navedeno iz razloga što, u konkretnom slučaju, lične podatke preduzetnika (fizičkog lica) kao korisnika državne pomoći, Agencija ne prikuplja neposredno, već od strane davalaca državne pomoći koji unose podatke o dodijeljenim državnim pomoćima u registar kojim administrira AZZK. Samim tim, AZZK ima zakonsku obavezu da obrađuje predmetne podatke u svrhu vršenja javnih ovlašćenja koja su u djelokrugu rada, odnosno njegove nadležnosti kao korisnika ličnih podataka, u smislu člana 10 stav 2 tačka 4 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Međutim, Agencija kao zakonski korisnik ličnih podataka stiče i status rukovaoca zbirke, u smislu člana 4a stav 2 ZZPL, koji definiše institut rukovaoca, usljed činjenice da se podaci iz evidencija (registara) državnih pomoći obrađuju u njegovo ime, u smislu stava 3 ovog člana Zakona. U tom smislu AZZK mora da obezbijedi da se ta obrada vrši u skladu sa načelima zakonitosti, srazmjernosti i proporcionalnosti, shodno čl. 2 i 3 ZZPL.

Zakon o centralnom registru stanovništva u članu 29 propisuje da matični broj koriste organi i drugi korisnici koji vode službene evidencije o licima ili u vođenju službenih evidencija koriste matični broj, u skladu sa zakonom, iz čega proizilazi da se obrada JMB kao **jedinstvenog ličnog podatka vrši onda kada je to neophodno za postizanje svrhe obrade, te obrada istog mora biti regulisana eksplicitnim zakonskim normama, ne i podzakonskim aktima.**

Naime, ukoliko se kao poreski identifikacioni broj (PIB) fizičkog lica odnosno preduzetnika utvrđuje JMBG tog poreskog obveznika, tj. poslovni broj preko kojeg ovo lice odnosno preduzetnik obavlja svoju registrovanu djelatnost, a čija obrada

nije zakonom definisana, odnosno nije zakonom predviđeno da se određeni podaci, konkretno PIB (JMBG) preduzetnika objavljuju na internet stranici, ovakva obrada bi bila suprotna članu 2 stav 1 i 2 ZZPL, budući da se svrha može ostvariti i bez zadiranja u privatnost. Naročito treba imati u vidu da u slučaju preduzetnika, poslovni podaci istih mogu se u potpunosti podudarati sa podacima o ličnosti, kao npr. pored izjednačavanja PIB-a sa JMBG preduzetnika, podudaranje može biti i u slučaju naziva preduzetnika, često i adrese, broja telefona, e- mail adrese i slično, u kojim slučajevima može pravo na zaštitu ličnih podataka biti ograničeno. Jasno je da cilj objavljivanja podataka u registrima državnih pomoći jeste obezbjeđivanje transparentnosti rada ove Agencije, međutim, sadržina same evidencije državnih pomoći nije propisana eksplicitnom zakonskom normom, dok su bliži način i uslovi obrade podataka o ličnosti preduzetnika, konkretno JMBG (pa i prvih 7 cifara) koji ima status delikatnog i zaštićenog podatka, regulisani Uredbom kao podzakonskim aktom. S tim u vezi Savjet Agencije cijeni da je Agencija za zaštitu konkurencije dužna da na odgovarajući način zaštititi lične podatke u skladu sa zakonom kojim je uređena zaštita ličnih podataka. Imajući u vidu da je sadržina registara državnih pomoći javnog karaktera, smatramo da bi trećim licima trebali biti dostupni samo podaci o nazivu preduzetnika, dok podatak o matičnom broju, koji je ujedno i PIB ovog poreskog obveznika, a koji se objavljuje djelimično i označava datum rođenja ovog lica nije neophodan da bi se ostvarila namjena i potrebno ga je zaštititi primjenom mjera propisanih u članu 24 ZZPL, odnosno anonimizirati u potpunosti. Isti bi mogao biti dostupan u punom obimu zainteresovanim stranama kroz određeni postupak, ne i kroz javne registre, kako bi obrada ličnih podataka bila usklađena sa načelima neophodnosti i svrsishodnosti koji proizilaze iz člana 2 stav 1 i 2 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Imajući u vidu navedeno, Savjet Agencije je mišljenja istaknutog u dispozitivu.

SAVJET AGENCIJE

Predsjednik, Sreten Radonjić

Dostavljeno:

- *Podnosiocu zahtjeva*
- *Odsjeku za predmete i prigovore*